

Broj: 05-05-1-2371-2/12
Sarajevo, 1. august 2012. godine

POSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 06.08.2012			
OPREMLJENO	KLASIFIKACIJA	POSNI STAN	STAJ PRILOG
01,02-05-2-1004/12			

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**- PREDSTAVNIČKI DOM
- DOM NARODA**

Predmet. Saglasnost za ratifikaciju sporazuma, traži se

U skladu sa članom 16. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Sl. glasnik BiH", br 29/00), dostavljamo vam radi davanja saglasnosti za ratifikaciju:

Sporazum o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć. Sporazum je potpisao g. Dragan Vrankić 2. februara 2012. godine, u Sarajevu.

Budući da je Ministarstvo finansija i trezora BiH nadležno za provođenje postupka za zaključivanje ovog sporazuma molimo vas da na sastanke vaših komisija, odnosno sjednice Doma, pored predstavnika Predsjedništva BiH, kao predlagača, pozovete i predstavnika Ministarstva koji poslanicima, odnosno delegatima može dati sve potrebne informacije o sporazumu.

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRETAR
Ranko Ninković

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-21-05-5-15312/12
Sarajevo, 27.06.2012. godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 31.07.2012

Broj predmeta	Broj predmeta u postupku	Broj predmeta u postupku	Broj predmeta
21	08/1	237	

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć za 2009. godinu

U prilogu dostavljamo prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć za 2009. godinu koju je utvrdilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 11. sjednici održanoj 23.06.2012. godine, kako bi Predsjedništvo Bosne i Hercegovine u skladu sa odredbama člana 15.-17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00), donijelo Odluku o ratifikaciji navedenog Sporazuma.

Sporazum finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć za 2009. godinu je potpisan u Briselu, 02. februara 2010. godine i u Sarajevu, 26. avgusta 2010. godine.

U ime Bosne i Hercegovine Sporazum je potpisao gospodin Dragan Vrankić, ministar finansija i trezora BiH, a u ime Evropske komisije gospođa Alexandra Cas Granje, vršilac dužnosti direktora.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo Odluku o prihvatanju predmetnog Sporazuma i određivanju potpisnika na 76. sjednici održanoj 26 avgusta 2010. godine (broj Odluke: 01-50-1-3474-31/10 od 26.08.2010. godine).

Prilog:
kao u tekstu

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ

ИЗМЕЂУ

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

И

ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

**У ВЕЗИ СА ХОРИЗОНТАЛНИМ ПРОГРАМОМ
НУКЛЕАРНЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ И ЗАШТИТИ ОД
РАДИЈАЦИЈЕ У ОКВИРУ ИНСТРУМЕНТА ЗА
ПРЕДПРИСТУПНУ ПОМОЋ ЗА 2009. ГОДИНУ**

Датум

САДРЖАЈ

Преамбула

1. Програм
2. Имплементација програма
3. Структуре и тијела са одговорностима
4. Финансирање
5. Рок за уговарање
6. Рок за извршење уговора
7. Рок за ослобађање средстава
8. Поступање са приходима
9. Дозвољени расходи
10. Чување докумената
11. Мапа пута за децентрализацију без ex-ante контрола
12. Тумачење
13. Дјелимична неваљаност и случајни пропусти
14. Ревизија и амандмани
15. Престанак важења
16. Превазилажење разлика
17. Обавјештавање
18. Број оригинала
19. Анекси
20. Ступање на снагу

Анекс А Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од радијације у оквиру компоненте IPA за помоћ у транзицији и изградњи институција за 2009. годину, усвојен одлуком Комисије С(2009)8407 од 12.11.2009. године.

Анекс Б Оквирни споразум између Европске Комисије и Босне и Херцеговине од 20.02.2008. године.

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

и

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

у даљем тексту заједнички "Стране", или појединачно "Земља корисница" у случају Босне и Херцеговине, или "Комисија" у случају Европске Комисије.

С обзиром на сљедеће чињенице:

- (а) 1. августа 2006. године, Савјет Европске уније усвојио је Уредбу (ЕС) бр. 1085/2006 којом је успостављен инструмент предприступне помоћи (у даљем тексту: "Оквирна уредба о IPA-и"). Ступивши на снагу 1. јануара 2007. године, овај инструмент представља јединствену правну основу за пружање финансијске помоћи земљама кандидатима (тренутно су то Хрватска, Бивша Југословенска Република Македонија и Турска) и потенцијалним земљама кандидатима (Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Србија, укључујући Косово¹) у њиховим настојањима да унаприједи политичке, економске и институционалне реформе са циљем коначног придруживања Европској унији.
- (б) 12. јуна 2007. године Комисија је усвојила Уредбу (ЕС) бр. 718/2007, којом се примјењује Оквирна уредба о IPA-и и наводе примјенљиве одредбе о управљању и контроли (у даљем тексту: "Уредба о имплементацији IPA-е").
- (ц) Помоћ Европске уније путем инструмента за предприступну помоћ треба и даље да обезбјеђује подршку земљама корисницама у њиховим настојањима да ојачају демократске институције и владавину права, реформу јавне управе, спровођење економских реформи, поштовање људских и мањинских права, промовисање равноправности полова, да подржи развој цивилног друштва и унапређење регионалне сарадње, помирења и реконструкције, као и да допринесе одрживом развоју и смањењу сиромаштва.

За потенцијалне земље кандидате, помоћ Европске уније може такође обухватити и одређена усаглашавања са *acquis communautaire*, као и подршку инвестиционим пројектима, чији је циљ посебно изградња управљачких капацитета на подручју регионалног и руралног развоја, као и развоја људских ресурса.

¹ under UNSCR 1244/99

- (д) 20. фебруара 2008. године, Стране су закључиле Оквирни споразум у којем се постављају општа правила сарадње и реализације помоћи Европске уније на основу инструмента за предприступну помоћ.
- (е) 12. новембра 2009. године, Комисија је усвојила Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од радијације у оквиру IPA компоненте за помоћ у транзицији и изградњи институција за 2009. годину (у даљем тексту: "програм"). Дио овог програма који се односи на Босну и Херцеговину реализоваће Комисија на централизованом основи.
- (ф) Да би се реализовао овај програм, неопходно је да Стране закључе Споразум о финансирању, у којем ће се одредити услови за пружање помоћи Европске уније, правила и процедуре у погледу ослобађања средстава која се односе на такву помоћ, као и услови према којима ће се њоме управљати.

САГЛАСИЛЕ СУ СЕ О СЉЕДЕЋЕМ:

1 ПРОГРАМ

Комисија ће учествовати, путем гранта, у финансирању сљедећег програма, који је дат у Анексу А овог Споразума:

Број програма: *CRIS N° 2009/021-640*

Назив: *Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од радијације у оквиру компоненте IPA за помоћ у транзицији и изградњи институција за 2009. годину – С(2009)8407 од 12.11.2009. године.*

Дио овог програма који се односи на Босну и Херцеговину укључује пет пројеката: три национална пројекта, један регионални пројекат и један административни споразум са Заједничким истраживачким центром који покрива – између осталих – Босну и Херцеговину.

Пројект бр. 2: "Смањење медицинске и професионалне изложености у поступку мамографије".

Пројект бр. 3: "Тренинг центар у Бањалуци за јачање капацитета у заштити од радијације".

Пројект бр. 4: "Јачање техничких капацитета мониторинга радионуклида у животној средини"..

Пројект бр. 11: "Јачање система дозиметријске контроле за професионално изложене раднике и пацијенте".

Пројект бр. 12: "Техничко архивирање (back-up) у IPA хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од радијације".

2 ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОГРАМА

- (1) Дио овог програм који се односи на Босну и Херцеговину ће реализовати Комисија на централизованом основи, у смислу члана 53а Уредбе Савјета (ЕС Euratom) бр. 1605/2002 о финансијској регулативи која се примјењује на општи буџет Европских заједница, према посљедњој измјени путем Уредбе (ЕС Euratom) 1525/2007 од 17. децембра 2007. године (у даљем тексту: "Финансијска регулатива").
- (2) Програм ће се реализовати у складу са одредбама Оквирног споразума о Правилима сарадње у погледу финансијске помоћи Европске уније Босни и Херцеговини и реализације помоћи на основу инструмента за предприступну помоћ (IPA), којег су Стране закључиле 20. фебруара 2008. године (у даљем тексту: "Оквирни споразум"), који је дат у Анексу Б овог Споразума.

3 СТРУКТУРЕ И ТИЈЕЛА СА ОДГОВОРНОСТИМА

Земља корисница ће именовати државног координатора за IPA-у, у складу са Оквирним споразумом, који ће дјеловати као представник Земље кориснице *vis-à-vis* Комисије. Координатор ће водити рачуна о одржавању тијесних веза између Комисије и Земље кориснице у погледу општег процеса приступа, као и предприступне помоћи Европске уније на основу IPA-е.

4 ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирање реализације овог Споразума ићи ће на сљедећи начин:

- (а) Учешће Европске уније за 2009. годину је фиксно и износи највише 8.500.000 евра, како је наведено у програму. Од овог учешћа, максималан износ од 961.000 евра је предвиђен за националне пројекте у оквиру програма који се односи на Босну и Херцеговину. Међутим, исплата учешћа Европске уније путем Комисије вршиће се у границама расположивих средстава.
- (б) Трошкове структура и тијела која оснује Земља корисница ради реализације овог програма сносиће Земља корисница.

5 РОК ЗА УГОВАРАЊЕ

- (1) Појединачни уговори и споразуми којима ће се реализовати овај Споразум закључиће се најкасније у року од двије године од дана потписивања овог Споразума.
- (2) У оправданим случајевима, овај рок за потписивање уговора може се продужити прије истека крајњег рока на период од највише три године од дана потписивања овог Споразума.
- (3) Сва средства за која се не закључи уговор прије истека крајњег рока за потписивање уговора биће обустављена.

6 РОК ЗА ИЗВРШЕЊЕ УГОВОРА

- (1) Уговори се морају извршити у року од највише двије године по истеку крајњег рока за потписивање уговора.
- (2) Рок за извршење уговора може се продужити прије истека крајњег рока у оправданим случајевима.

7 РОК ЗА ОСЛОБАЂАЊЕ СРЕДСТАВА

- (1) Средства се морају ослободити најкасније годину дана по истеку крајњег рока за извршење уговора.
- (2) Рок за ослобађање средстава може се продужити прије истека крајњег рока у оправданим случајевима.

8 ПОСТУПАЊЕ СА ПРИХОДИМА

- (1) Приходи у сврхе IPA-е обухватају приходе који су остварени путем активности, током периода суфинансирања, од продаје, изнајмљивањем, услуга уписа/хонорара, или друге еквивалентне приходе осим следећег:
 - (а) прихода који су остварени путем економског животног вијека суфинансираних инвестиција у случају инвестиција у предузећа;
 - (б) прихода остварених у оквиру мјера финансијског инжињеринга, укључујући заједнички улагачки капитал и средства из кредита, гаранције, лизинга;
 - (ц) тамо гдје је примјењиво, учешћа приватног сектора у суфинансирању операција, што ће се приказати уз јавно учешће у финансијским таблицама програма.
- (2) Приходи из става 1 овог члана представљају добит која ће се одузети од износа дозвољених расхода дате операције. Најкасније на дан затварања програма, одговарајући дозвољени расходи активности умањиће се за ове приходе у потпуности или pro-rata, зависно од тога да ли су у току суфинансиране активности остварени у потпуности или само дјелимично.

9 ДОЗВОЉЕНИ РАСХОДИ

- (1) Расходи који буду остварени током програма из Анекса А биће предмет учешћа Европске уније уколико се стварно остваре по потписивању уговора и додјелјивања средстава гранта за имплементацију тог програма, осим у случајевима експлицитно предвиђеним у Финансијској регулативи.
- (2) Следећи расходи неће бити предмет учешћа Европске уније у склопу програма из Анекса А:
 - (а) порези, укључујући порез на додату вриједност;
 - (б) царинске и увозне дажбине, као и било које друге накнаде;
 - (ц) набавка, изнајмљивање или лизинг земљишта и постојећих зграда;
 - (д) новчане казне, финансијски пенали и судски трошкови;
 - (е) оперативни трошкови;
 - (ф) половна опрема;
 - (г) банкарске провизије, трошкови гаранције и сличне накнаде;

- (х) трошкови конверзије, накнаде и губици по курсној разлици у вези са било којим евро-рачуном за појединачне компоненте, као и други чисто финансијски издаци;
 - (и) учешћа у натури;
 - (ј) било какви трошкови лизинга;
 - (к) трошкови амортизације;
- (3) Изузетно од става 2 овог члана, Комисија ће одлучити на основу сваког појединачног случаја о томе да ли су сљедећи расходи оправдани:
- (а) оперативни трошкови, укључујући трошкове изнајмљивања, који се искључиво односе на период суфинансирања активности;
 - (б) порез на додату вриједност, уколико су испуњени сљедећи услови:
 - (i) да се ни у ком случају не могу вратити;
 - (ii) да је утврђено да ће их сносити крајњи корисник; и
 - (iii) да су јасно утврђени у приједлогу пројекта.
- (4) Трошкови финансирани у склопу IPA-е неће бити подложни никаквом другом финансирању у оквиру буџета Европске уније.

10 ЧУВАЊЕ ДОКУМЕНАТА

- (1) Сви документи који се односе на програм из Анекса А чуваће се најмање пет година од дана када Европски парламент одобри ослобађање средстава за буџетску годину на коју се документ односи.
- (2) У случају да програм из Анекса А није дефинитивно завршен у року из става 1 овог члана, документи који се односе на њега чуваће се до краја године која наступа после године у којој је програм из Анекса А завршен.

11 МАПА ПУТА ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈУ БЕЗ EX-ANTE КОНТРОЛА

- (1) Земља корисница израдиће детаљну мапу пута са индикативним реперима и временским роковима за постизање децентрализације са *ex ante* контролама од стране Комисије. Поред тога, Земља корисница ће израдити индикативну мапу пута за постизање децентрализације без *ex ante* контрола од стране Комисије.
- (2) Комисија ће надгледати имплементацију мапе пута наведене у ставу 1, и узеће у обзир резултате које у овом контексту постигне земља корисница,

нарочито у пружању помоћи. Мапа пута за постизање децентрализиције без *ex ante* контрола може подразумевати фазно укидање разних врста *ex-ante* контрола.

- (3) Земља корисница ће редовно информисати Комисију о напретку оствареном у имплементацији мапе пута.

12 ТУМАЧЕЊЕ

- (1) Зависно од сваке одредбе овог Споразума која евентуално говори другачије, термини који се користе у овом Споразуму ће имати исто значење које им се приписује у Оквирној уредби о IPA-и и Уредби о имплементацији IPA-е.
- (2) Зависно од сваке одредбе овог Споразума која евентуално говори другачије, упућивање на овај Споразум ће значити упућивање на исти Споразум уз све његове повремене измјене, допуне и замјене.
- (3) Свако позивање на одредбе Савјета или Комисије значиће позивање на назначене верзије тих уредби. Уколико буде потребно, измјене ових уредби биће унесене у овај Споразум путем амандмана.
- (4) Заглавља у овом Споразуму немају правни значај и не утичу на његово тумачење.

13 ДЈЕЛИМИЧНА НЕВАЉАНОСТ И СЛУЧАЈНИ ПРОПУСТИ

- (1) Уколико нека одредба овог Споразума јесте или постане неваљана, или ако овај Споразум садржи случајне пропусте, то неће утицати на ваљаност осталих одредби овог Споразума. Стране ће замијенити сваку неваљану одредбу ваљаном одредбом која ће у највећој могућој мјери бити у складу са циљем и намјером неваљане одредбе.
- (2) Стране ће поунити све евентуалне случајне пропусте одредбом која најбоље одговара сврси и намјери овог Споразума, у складу са Оквирном уредбом о IPA-и и Уредбом о имплементацији IPA-е.

14 РЕВИЗИЈА И АМАНДМАНИ

- (1) Имплементација овог споразума биће предмет периодичне ревизије у вријеме које одреде Стране.
- (2) Сваки евентуални амандман о којем се Стране усагласе биће у писаној форми и чиниће дио овог Споразума. Такви амандмани ступиће на снагу на дан који одреде Стране.

15 ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА

- (1) Без утицаја на став 2, овај Споразум ће престати да важи осам година од дана његовог потписивања. Овај престанак важења не искључује могућност да Комисија изврши финансијске корекције у складу са Чланом 56 Уредбе о имплементацији IPA-е.

- (2) Овај Споразум може раскинути било која од Страна уз писмено обавјештење другој Страни. Овакав раскид ступа на снагу шест календарских мјесеци након дана писменог обавјештења.

16 ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ РАЗЛИКА

- (1) Разлике које настану из тумачења, активности и имплементације овог Споразума, на било којем и свим нивоима учешћа, рјешаваће се споразумно путем консултација између Страна.
- (2) Уколико споразумно рјешење није могуће, било која Страна може упутити предмет на арбитражу у складу са Опционим правилима арбитраже за међународне организације и државе Сталног арбитражног суда, која буду на снази на дан потписивања овог Споразума.
- (3) Језик арбитражног поступка је енглески језик. Ауторитет за именовање је генерални секретар Сталног арбитражног суда на основу достављеног писменог захтјева било које од Страна. Одлука арбитражног судије је обавезујућа за све Стране и нема могућности жалбе на ову одлуку.

17 ОБАВЈЕШТАВАЊЕ

- (1) Сва кореспонденција у вези са овим Споразумом вршиће се у писаној форми и на енглеском језику. Сва кореспонденција мора бити потписана и мора се доставити као оригинални документ или путем телефакса.
- (2) Сва кореспонденција у вези са овим Споразумом мора се доставити на сљедеће адресе:

За Комисију:

Ms Alexandra Cas Granje
Acting Director
Directorate General for Enlargement
CHAR 05/114
B-1049 Brussels

Факс: +32 2 2957502

За земљу корисницу:

г. Драган Вранкић
Министар
Министарство финансија и трезора БиХ
Трг Босне и Херцеговине 1
71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина
Факс: +387 (0) 33 220 157

18 БРОЈ ОРИГИНАЛА

Овај Споразум је сачињен у два примјерка на енглеском језику.

19 АНЕКСИ

Анекси А и Б чине саставни дио овог Споразума.

20 СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Овај Споразум ступа на снагу са даном његовог потписивања. У случају да га обе Стране не потпишу истога дана, Споразум ступа на снагу са даном када га потпише друга по реду од двију Страна.

Потписао, за и у име Босне и Херцеговине, у Сарајеву, 26. август 2010. године

г. Драган Вранкић, с.р

министар финансија и трезора БиХ

Потписао, за и у име Комисије, у Бриселу, 02. фебруара 2010. године

г-ђа Alexandra Cas Granje, с.р.

вршилац дужности директора

АНЕКС А ХОРИЗОНТАЛНИ ПРОГРАМ О НУКЛЕАРНОЈ БЕЗБЈЕДНОСТИ И ЗАШТИТИ ОД РАДИЈАЦИЈЕ У ОКВИРУ КОМПОНЕНТЕ ІРА ЗА ПОМОЋ У ТРАНЗИЦИЈИ И ИЗГРАДЊИ ИНСТИТУЦИЈА ЗА 2009. ГОДИНУ, УСВОЈЕН ОДЛУКОМ КОМИСИЈЕ С(2009)8704 ОД 12.11.2009. ГОДИНЕ

**АНЕКС Б ОКВИРНИ СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ И ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ ОД 20.02.2008.
ГОДИНЕ.**

Потврђујем да овај превод потпуно
одговара изворнику који је састављен
на енглеском језику.

Бр. дневника:

Датум:

Мјесто:

ЗИНАЈДА ХРВАТ

Стални судски тумач за енглески језик.

АНЕКС А: Хоризонтални програм Нуклеарне безбједности и заштите од радијације у склопу IPA компоненте Подршка у транзицији и изградњи институција за 2009. годину¹

1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Корисници	Западни Балкан: Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, бивша Југословенска Република Македонија, Црна Гора, Србија, укључујући Косово под UNSCR 1244/99
CRIS број	2009/021-640
Година	2009.
Трошкови	8 500 000 евра
Орган задужен за извршење	Европска комисија у име Корисника; Међународна агенција за атомску енергију (IAEA) уз заједничко управљање са Европском комисијом у складу са Чланом 53д Финансијске регулативе и одговарајућих одредби Правила имплементације; Пројекат бр. 12 ће бити имплементиран путем административног аранжмана са Заједничким истраживачким центром – Институт за енергију (JRC-IE).
Крајњи датум за закључење Споразума о финансирању	Најкасније до 31.12.2010. године
Крајњи датум за уговарање	2 године по датуму закључења Споразума о финансирању. Ови датуми ће се примјењивати и када је у питању државно суфинансирање.
Крајњи датуми за извршење	2 године од крајњег датума за уговарање. Ови датуми ће се примјењивати и када је у питању државно суфинансирање.
Шифра сектора	23064
Буџетске ставке	22.020701 – Регионални и хоризонтални програми
Менаџер за задатке програма	Јединица D3 - Регионални програми DG Проширење
Менаџер за извршење задатака	Јединица D3 - Регионални програми DG Проширење, IAEA, JRC

¹ Усвајање Хоризонталног програма нуклеарне безбједности и заштите од радијације у склопу ИПА компоненте Подршка у транзицији и изградњи институција за 2009. годину не обухвата појединачне позиције Држава чланица о статусу Косова под регулативом UNSCR 1244/99, а о о чему ће оне одлучити у складу са својом државном праксом и међународним правом.

2. ПРИОРИТЕТНЕ ОСЕ/ (МЈЕРЕ) / ПРОЈЕКТИ

2.a Приоритетне осе

IPA хоризонтални програм Нуклеарне безбједности и заштите од радијације имплементира се у контексту приоритетне осе под називом „Способност преузимања обавеза Чланства и приближавања Европским стандардима“.

Како је назначено у IPA Вишекорисничком вишегодишњем индикативном планском документу (MIPD) 2009-2011², овај програм рјешава и регионална и хоризонтална питања. У одломку 2.3.3.11 Вишекорисничког вишегодишњег индикативног планског документа - *Нуклеарна безбједност и заштита од радијације* јасно се наводи да:

- (1) Сви IPA корисници се суочавају са радиолошким питањима која су повезана са употребом радионуклида за индустријске и медицинске примјене;
- (2) На примјер, управљање запечаћеним радиоактивним изворима, који се демонтирају од радиоактивних громобрана, и руковање централизованим складиштима за одлагање радиоактивног отпада остају кључно питање
- (3) Управљање радионуклидима у болницама захтијева улагања и кадровску обуку
- (4) Радиоактивно загађење околине осиромашеним уранијумом као заоставштина из рата у Босни и Херцеговини такође захтијева помоћ;
- (5) Дозе дате пацијентима из медицинског излагања вриједне су помоћи у низу IPA корисника;
- (6) У Србији, руковање, обнова и демонтирање реактора за нуклеарна истраживања представља додатни извор ризика од радијације, што би захтијевало улагања, посебно за управљање потрошеним нуклеарним горивом и радиоактивним отпадом;
- (7) Радиолошким питањима у IPA корисницима треба се посветити у циљу коначног премјештања *acquis*-а у нуклеарни домен, укључујући међународне конвенције чија је Европска комисија странка. Ово премјештање би захтијевало низ законодавних и регулаторних активности и утицало би на актуелну праксу управљања радионуклидима и радиоактивним материјалима.

Важно је подвући да је повећање техничког капацитета националних регулатора за нуклеарну и безбједност и заштиту од радијације предуслов за било који вид побољшања радиолошке ситуације на Западном Балкану. Поред тога, премјештање *acquis*-а Заједнице у нуклеарно подручје и посебно на заштиту од радијације зависи од постојања и доброг функционисања ових регулатора. Полазећи од чињенице да су у већини земаља Западног Балкана, регулатори за нуклеарну безбједност и заштиту од радијације још увијек прилично слаби, у развоју или чак нису још увијек у потпуности ни установљени, као на Косову³, још увијек не постоје јасне националне стратегије за рјешавање радиолошких питања. Очекује се да, захваљујући IPA подршци, а посебно захваљујући IPA хоризонталним програмима о нуклеарној безбједности и заштити од радијације за 2007., 2008. и 2009. годину, ове

² С(2009)4518, 16.06.2009.
³ према UNSCR 1244/99.

стратегије могу да се постепено израде у блиској будућности и, на тој основи, мапе пута могу да се успоставе за потпуно премјештање *acquis*-а Заједнице у домен националног законодавства и прописа.

Прилично драматична радиолошка ситуација која тренутно влада у Нуклеарном институту Винча у близини Београда у Србији подстакла је питања сигурности и безбједности која се морају хитно ријешити. Ово је разлог због којег Међународна заједница путем IAEA даје допринос финансирању Програма декомисије Нуклеарног института Винча (VIND), чији је циљ побољшање руковања радиоактивним отпадом, декомисија нуклеарним постројењима и деконтаминација заражених подручја на лицу мјеста. IPA хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од радијације има за циљ учешће у неким од пројеката који су већ идентификовани од стране србијанских власи у сарадњи са IAEA.

Овај програм је усмјерен ка сету од девет државних пројеката, и два регионална пројекта, који покривају приоритете Вишекорисничког MIPD. Поред тога, програм укључује један административни аранжман са Заједничким истраживачким центром - Институт за енергију (Петен), који би требао да обезбједи неопходну техничку подршку за DG Проширење како би започео са остваривањем, надзором и евалуацијом резултата свих ових пројеката.

2. 6 Опис пројеката груписаних по приоритетној оси

Генерални контекст

Програмирање IPA пројеката на пољу нуклеарне безбједности и заштите од радијације почело је 2007. године. Програм за 2007. годину састојао се од шест регионалних пројеката, који су за циљ имали процјену тренутне ситуације на Западном Балкану у вези са неколицином важних радиолошких питања, наиме: регулаторна инфраструктура, управљање запечаћеним радиоактивним изворима, укључујући радиоактивне громобране, управљање радиоактивним материјалима који се јављају у природи (NORM) и технолошки побољшаним радиоактивним материјалима који се јављају у природи (TENORM), управљање радиоануклидима у медицинским установама, превенција и борба против незаконите трговине нуклеарним материјалима и изворима радијације, и мониторинг радиоактивности у околини. Поред тога, овај програм је укључивао два државна пројекта у Србији, који за циљ имају допринос управљању потрошеним нуклеарним горивом које садржи високо обогаћени уранијум у Нуклеарном институту Винча поред Београда, и побољшање управљања радиоактивним отпадом на лицу мјеста.

IPA хоризонтални програм о Нуклеарној безбједности и заштити од радијације за 2008. годину наставио је да подржава побољшање радиолошке ситуације у Нуклеарном институту Винча у Србији путем шест државних пројеката, који обухватају управљање запечаћеним радиоактивним изворима који су тренутно ускладиштени, декомисију застарјелих и несигурних складишта за радиоактивни отпад, управљање капацитетима за обраду и стварање услова за одлагање радиоактивног отпада, имплементацију истраживања радиоактивности у Институту Винча, побољшање инфраструктуре за заштиту од радијације и оснивање Јединице за управљање пројектом. Поред тога, програмирано је седам других пројеката националног обима у другим земљама Западног Балкана, који су за циљ имали да покрију неколико приоритетних активности. Они су се односили на оснивање лабораторије за калибрацију јонизоване радијације у Босни и Херцеговини, управљање незапечаћеним радионуклидима у пет медицинских установа у Босни и Херцеговини, јачање техничког капацитета регулаторног тијела задуженог за нуклеарну безбједност у Хрватској, смањење медицинског излагања у Хрватској, и успон Организације за техничку подршку до регулаторног тијела у Црној Гори. Овај програм је окончан путем регионалног пројекта који има за циљ побољшање техничког капацитета нуклеарних регулаторних тијела свих

Корисника и оцјену степена преноса *acquis*-а Заједнице на пољу нуклеарне безбједности и заштите од зрачења на њихово државно законодавство и прописе.

ИРА хоризонтални програм о Нуклеарној безбједности и заштити од радијације за 2009. годину је логични наставак горе поменутог програма, са акцентом на рјешавању радиолошких питања у Винчи, укључујући управљање потрошеним нуклеарним горивом, као и рјешавање низа других питања, тј. управљање запечаћеним радиоактивним изворима, дозиметријска контрола, смањење медицинског излагања, побољшање техничког капацитета организација за техничку подршку државним регулаторним тијелима, мониторинг радиоактивности у околини, и унапређење Центра за обуку за заштиту од радијације.

Програм ће бити у блиској вези са ИАЕА с обзиром да пројекти који ће бити имплементирани у Винчи проширују и развијају активности за које су ова агенција и други међународни донатори издвојили средства. Као и у 2008. години, ови пројекти би требали да буду имплементирани путем заједничког управљања са ИАЕА.

Као и током претходне двије године, ИРА хоризонтални програм о Нуклеарној безбједности и заштити од радијације наставиће да координише своје активности у другим земљама Западног Балкана са оним које проводи ИАЕА. Ова сарадња ће бити остварена путем редовних састанака на којима ће се водити опсежне дискусије о приједлозима ИРА и ИАЕА пројеката како би се избјегло преклапање.

Овај програм ће, такође, узимати у обзир активности предузете у оквиру других финансијских инструмената којима се обрађују нуклеарна питања (тј. Инструмент безбједносне сарадње и Инструмент за стабилност).

Опис пројеката

Пројекат бр. 1: „Побољшање заштите од радијације и мониторинг безбједности“ састоји се од побољшања актуелне техничке евалуације уређаја за јонизовану радијацију који се користе у медицинским центрима и индустријским компанијама у Албанији како би се смањило професионално излагање и излагање пацијената. Знатан дио овог пројекта посвећен је изради стратегије за побољшање заштите и безбједности од радијације у оквиру медицинских центара и индустријских компанија у Албанији. Извјесна опрема би требала бити достављена Институту за радијацију, који је корисничка организација. Очекује се да ће пројекат бити закључен на округлом столу који ће окупити заинтересоване стране из оквира албанских организација, институција и компанија које су суочене са питањима заштите од радијације.

Биће закључен један сервисни и један уговор о набавци за износ од 42 000 евра и 68 000 евра понаособ, након тендера који ће бити засебно покренути у другом кварталу 2010. и првом кварталу 2011. године. Додатни сервисни уговор за утврђени износ од 5 000 евра, који ће у потпуности финансирати корисничка организација, биће покренут у трећем кварталу 2011. године.

Пројекат бр. 2: „Смањење медицинског и професионалног излагања у мамографији“ има за циљ побољшање фундаменталних аспеката мамографске дијагностике и праксе медицинских испитивања у Босни и Херцеговини јачањем техничких капацитета у дијагностичким центрима/центрима за испитивање у Босни и Херцеговини, првенствено два универзитетска клиничка центра у Сарајеву и Бањалуци. Овај пројекат је у складу са Директивом вијећа 97/43 EURATOM и Европским смјерницама за QA (Осигурање квалитета) у испитивању и дијагностици рака дојке.

Један сервисни и један уговор о набавци за износ од 58 000 евра и 328 000 евра понаособ биће закључени након тендера који ће бити засебно покренути у другом кварталу 2010. и другом кварталу 2011. године.

Пројекат бр. 3: „Јачање капацитета Центра за обуку за заштиту од радијације у Бањалуци“ би требао да побољша технички капацитет радника у Босни и Херцеговини који су изложени јонизованој радијацији дефинисањем процедура обуке и лицензирања у складу са Директивама вијећа 96/29 и 97/43 EURATOM и Смјерницама за заштиту од радијације 116. Пројекат има за циљ да побољша и лиценцира регионални центар за обуку у Бањалуци како би се извршила његова трансформација у национални центар за обуку. Као резултат адекватног функционисања националног центра за заштиту од радијације у Босни и Херцеговини, ниво професионалног излагања би требао да буде смањен, и инциденти и несреће које укључују радиоактивне материјале би требале да се избјегну.

Један сервисни и један уговор о набавци за износ од 80 000 евра и 200 000 евра понаособ биће закључени након тендера који ће бити засебно покренути у другом кварталу 2010. и четвртм кварталу 2010. године. Један уговор о радовима за утврђени износ од 60 000 евра, који ће у потпуности финансирати корисничка организација, биће покренут у другом кварталу 2010. године.

Пројекат бр. 4: „Јачање техничких капацитета у мониторингу радионуклида у околини“ допринијеће да се Босна и Херцеговина усклади са *acquis*-ом Заједнице (EURATOM споразум и EURATOM Директиве Вијећа), који се односи на мониторинг радиоактивности у околини. Знатан дио пројекта би требао да се састоји од израде нацрта за национални мониторинг програм за радиоактивност и спровођења кампање за узимање узорака/кампање за мјерење (укључујући мјерење осиромашеног уранијума). Требала би да буде достављена опрема за неколико института у циљу побољшања њиховог техничког капацитета.

Један сервисни уговор и један уговор о набавци за износ од 135 000 евра и 160 000 евра понаособ биће закључени након тендера који ће бити засебно покренути у другом кварталу 2010. и другом кварталу 2011. године. Један уговор о набавци за утврђени износ од 55 000 евра, који ће у потпуности финансирати корисничка организација, биће покренут у другом кварталу 2011. године.

Пројекат бр. 5: „Јачање заштите од радијације и нуклеарне безбједности путем побољшања способности СЕТИ“ састоји се од побољшања техничких способности Центра за екотоксиколошка истраживања Црне Горе (СЕТИ), који чини Организацију за техничку помоћ (TSO) за црногорско нуклеарно регулаторно тијело (ЕРА). Ово побољшање би требало да буде усредсређено на следећа главна подручја активности: мониторинг радиоактивности у околини и реаговање на радиолошке/нуклеарне кризне ситуације, и контрола излагања радника и јавности, укључујући пацијенте изложене јонизованој радијацији. Путем овог побољшања биће могуће проширити сертификацију/акредитацију СЕТИ активности, тако да се у потпуности покрије подручје заштите од радијације и нуклеарне безбједности, које је од важности за Црну Гору.

Један уговор о набавци за износ од 105 000 евра биће закључен након тендера који би требао да буде покренут у другом кварталу 2010. године. Поред тога, у исто вријеме биће покренут још један уговор о набавци за износ од 33 000 евра, који ће у потпуности финансирати корисничка организација.

Пројекат бр. 6: „Имплементација препорука истраживања радиоактивности“ је друга фаза вишегодишње активности, чији је циљ деконтаминација загађених подручја и грађевина у Нуклеарном институту Винча у Србији. Важно је навести да је прва фаза овог истраживања

радиоактивности финансирана средствима IPA хоризонталног програма о Нуклеарној безбједности и заштити од радијације за 2008. годину. Друга фаза би требала да имплементира бар дио препорука фазе 1 у вези са утврђивањем приоритетне листе мјеста и зграда која би требала бити деконтаминирана или обновљена.

Пројекат ће бити имплементиран уз заједничко управљање⁴ са IAEA путем једног споразума о доприносу са IAEA за износ од 300 000 евра, који ће бити закључен у трећем кварталу 2010. године. Ова имплементација ће бити у складу са условима Оквирног финансијског и административног споразума (FAFA) између Европске заједнице и Уједињених нација, који је потписан 29. априла 2003. године, а кога је IAEA прихватила 17. септембра 2004. године.

Пројекат бр. 7: „Декомисија подземних резервоара за течни трансуранијумски отпад и пратећих цјевовода“ дио је актуелног VIND програма у Србији. Главни циљ пројекта је да окарактерише, одстрани и процесира течни трансуранијумски отпад који је тренутно ускладиштен у подземним резервоарима. Такође би требао да укључи демонтажу резервоара и пратећих цјевовода и управљање резултујућим радиоактивним отпадом. Важна компонента пројекта је да обезбиједи помоћ за Нуклеарни институт Винча у вези са ревизијом извјештаја о анализи безбједности, укључујући концептуални пројектни приступ, који би требао да буде поднесен нуклеарном регулаторном тијелу у Србији прије почетка радова. Опоравак околних подручја, уколико је он потребан, укључујући распоред чистих/ослобођених материјала и стварање услова за одлагање произведеног отпада ниског нивоа, чини дио овог пројекта.

Пројекат бр. 8: „Дио 2 пројекта за препаковање и транспорт потрошеног нуклеарног горива“ састојаће се од обезбјеђења додатне подршке за VIND програм у Србији за припрему и транспорт потрошеног нуклеарног горива које садржи високо обогаћени уранијум, које је тренутно ускладиштено у Нуклеарном институту Винча, у Руску Федерацију. Захваљујући овој подршци, све активности у вези са враћањем потрошеног нуклеарног горива у земљу поријекла, Руску Федерацију, биће финансиране од стране неколико међународних донатора, укључујући Европске заједнице и Србију (укупни трошкови „Програма враћања потрошеног нуклеарног горива у земљу поријекла, Руску Федерацију“ износе око 36 000 000 евра).

Пројекат бр. 9: „Јединица за управљање пројектом за подржане пројекте ЕУ“ је пројекат подршке за седам пројеката финансираних од стране ЕУ, који су већ програмирани у склопу IPA 2007 и 2008 у Нуклеарном институту Винча и за три додатна, који ће бити финансирани у склопу IPA 2009. Има за циљ да обезбиједи додатну подршку за IPA пројекат за 2008. годину на исту тему. Путем овог пројекта биће дата помоћ у планирању сваког пројекта и активности; развоју и одржавању пројектних распореда, укључујући распоред сваке активности и улагања средстава како би се осигурао правовремен завршетак и успјешно достизање општих циљева и циљева перформансе.

Пројекти бр. 7, бр. 8 и бр. 9 биће имплементирани уз заједничко управљање са IAEA⁵ путем споразума о доприносу са IAEA за укупан износ од 4 700 000 евра (пројекат бр. 7 - 1 000 000 евра, пројекат бр. 8 - 3 300 000 евра и пројекат бр. 9 - 400 000 евра, понаособ).

Споразум о доприносу, који обухвата пројекте 7, 8 и 9, требао би да буде закључен у другом кварталу 2010. године, у складу са условима Оквирног финансијског и

⁴ Према Члану 53д Финансијске регулативе.

⁵ Погледати фусноту бр. 4.

административног споразума (FAFA) између Европске заједнице и Уједињених нација, који је потписан 29. априла 2003. године, а који је ИАЕА прихватила 17. септембра 2004. године.

Узимајући у обзир значајне активности техничке помоћи које имплементира и координише ИАЕА у Нуклеарном институту Винча, у оквиру пројеката бр. 6, бр. 7, бр. 8 и бр. 9, сматра се да је од важности да се ти пројекти имплементирају у заједничком управљању са овом Агенцијом. На овај начин ће се избећи преклапање техничке помоћи, те може доћи до развоја синергије.

Пројекат бр. 10: „Управљање запечаћеним радиоактивним изворима, укључујући радиоактивне громобране“ је регионални пројекат који покрива бившу Југословенску Републику Македонију, Црну Гору и Косово. Његов примарни циљ је да идентификује мјеста гдје су похрањени запечаћени радиоактивни извори (или инсталирани у случају радиоактивних громобрана) и да припреми детаљан план за њихово будуће отклањање, транспорт, демонтажу (у случају радиоактивних громобрана), обраду, условљавање и складиштење, у складу са *acquis*-ом Заједнице и најбољим праксама ЕУ. Други дио пројекта ће се састојати од имплементације плана. С обзиром да пројекат захтијева доступност постројења за обраду и складиштење радиоактивног отпада, радна компонента пројекта ограничена је на бившу Југословенску Републику Македонију и Црну Гору. За Косово, пројекат ће се састојати од изградње одговарајућег постројења које ће на крају да обави ове операције. Узимајући у обзир чињеницу да би детаљан план требао да укључи извјештај о безбједности, који би требао да буде одобрен од стране регулаторних тијела, пројекат, такође, укључује компоненту регулаторне помоћи.

Један сервисни уговор, један уговор о радовима и један уговор о набавци за износ од 350 000 евра, 900 000 евра и 100 000 евра понаособ, биће закључени након тендера који ће бити засебно покренути у првом кварталу 2010. године, првом кварталу 2010. године и другом кварталу 2010. године. Супервизија радне компоненте пројекта чини дио сервисног уговора.

Пројекат бр. 11: „Јачање система дозиметријске контроле за професионално изложене раднике и пацијенте“ је регионални пројекат, који покрива Босну и Херцеговину и Косово. Сврха пројекта је да побољша дозиметријску контролу пацијената и радника изложених јонизованој радијацији у медицинским и другим установама у Босни и Херцеговини и на Косову, путем:

- Побољшања техничког капацитета у оквиру два института за јавно здравље у Босни и Херцеговини (Сарајево и Бањалука), као и Института за професионалну медицину на Косову (Обилић);
- Помоћи у утврђивању одговарајућих процедура, формирању база података, процјени излагања и развоју QA/QC у дозиметријским сервисима;
- Допремања и инсталације дозиметријске опреме;
- Обуке кадра укљученог у пројекат путем државних и међународних курсева, стипендија, научних посјета и помоћи експерата.

Један сервисни уговор и један уговор о набавци за износ од 250 000 евра и 410 000 евра понаособ биће закључени након тендера који ће бити покренути засебно у првом кварталу 2010. године и првом кварталу 2011. године.

Пројекат бр. 12: „Техничка подршка за IPA хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од радијације“ требала би да омогући да DG Проширење боље управља свим пројектима које финансира IPA, захваљујући техничкој експертизи Заједничког истраживачког центра - Институт за енергију (JRC-IE) у Петену. Ова подршка биће највећим дијелом концентрисана на припрему или ревизију надлежности нуклеарних пројеката, учешће у евалуацији тендерских комисија, почетак имплементације,

напредовање и закључење састанака током имплементације пројекта и евалуације постигнутих резултата. Такође ће укључивати верификацију захтјева за исплату које DG Проширење редовно добија од Корисника Phare/IPA нуклеарних пројеката.

Административни аранжман за износ од 314 000 евра биће закључен са JRC-IE у првом кварталу 2010. године.

2. ц Преглед претходно додијелене и актуелне помоћи укључујући и извучене поуке

Током периода од 2001. до 2006. године, нуклеарне активности вођене у оквиру Phare програма нуклеарне безбједности биле су усмјерене на низ радиолошких питања која су слична оним разматраним за Западни Балкан, тј. регулаторна подршка, управљање запечаћеним радиоактивним изворима, заштита од радијације, управљање радиоактивним отпадом, декомисија нуклеарних инсталација, и припремљеност ан хитне случајеве. Већина ових пројеката имплементирана је у складу са Децентрализованим системом имплементације. У знатној мјери су побољшали радиолошку ситуацију у Централној Европи и источним земљама, која је постала слична оној која постоји у старијим земљама чланицама ЕУ. Главне поуке су везане за техничку комплексност пројеката, које су, уопштено гледајући, захтијевали више времена него што је очекивано за припрему и финализацију везаних тендерских досијеа. У неким случајевима, крајњи рокови за уговарање не могу да се испоштују усљед недостатка техничке експертизе из самих корисничких организација. Такође, Делегације Европске комисије нису увијек посједовале одговарајуће техничко искуство како би на адекватан начин пратиле имплементацију пројеката. Као резултат, DG Проширење обично не добија никакав технички feed-back који би могао да утиче на нове програмске активности. С обзиром да већина нуклеарних пројеката које финансира IPA подлијеже централизованом управљању, очекује се да ће се ова ситуација побољшати у блиској будућности, захваљујући посебно техничкој подршци коју у DG Проширењу доносе нуклеарни експерти JRC-IE.

Имплементација нуклеарних пројеката које финансира IPA, а који су програмирани у 2007. години, почела је крајем 2008. или почетком 2009. године. У случају Босне и Херцеговине, Косова, Србије и у мањој мјери Црна Гора, њихова имплементација је тренутно успорена због касне успоставе националног нулеарног регулаторног тијела, које представља предуслов за било који вид побољшања сигурности и безбједности у нуклеарном сектору. Најновије информације су прилично оптимистичне и већина ових Корисника би требала да има потпуно функционалне власти за нуклеарну безбједност до краја 2009. године.

До сада, ИАЕА подршка за VIND програм у Србији показала се веома успјешном. Изграђен је низ постројења на лицу мјеста, укључујући складишта за радиоактивни отпад. Постројење за обраду и стварање услова за одлагање отпада требало би да буде у потпуности функционално до краја 2009. године. Сва нуклеарна постројења су ограђена и обезбјеђена. Сервис за заштиту од радијације је стављен у функцију. Међутим, искуства из протеклих пет година показала су да сви пројекти морају да буду пажљиво контролисани. Из тог разлога се успостава Јединице за управљање пројектом на лицу мјеста у Винчи сматра кључним питањем за успјешну имплементацију знатног броја пројеката, који добијају подршку међународних донатора, укључујући Европске заједнице.

Када су у питању сви нуклеарни пројекти у Винчи, састанци координатора се одржавају у Бечу у просторијама ИАЕА, два или три пута годишње. Поред тога, Нуклеарни институт Винча и ИАЕА за услуге Комисије најмање два пута годишње организују мониторинг мисије на лицу мјеста у Винчи.

IAEA координише цијели VIND програм и добија финансијске доприносе и донације из низа земаља (нпр. САД, Чешка Република), као и из IPA-е.

- Кохерентност приступа са Институтом за сарадњу у вези са питањима нуклеарне безбједности (INSC) осигуран је путем блиских контаката и размјене информација са члановима INSC Комитета.

2. д Хоризонтална питања

Имплементација пројеката бр. од 1 до 12 значајно ће допринијети побољшању заштите човјека и животне средине од јонизоване радијације у земљама Западног Балкана. Они ће такође допринијети смањењу излагања јонизованој радијацији за пацијенте и раднике у медицинским установама. Као опште правило, побољшање техничког капацитета органа за нуклеарну безбједност може да има само позитиван утицај на мониторинг радиоактивности и контролу радиоактивних материјала на подручју Западног Балкана.

2. е Услови

Имплементација пројеката бр. 2, 3, 4, 6, 7, 10 и 11 у оквиру овог програма обухвата сљедеће предуслове:

- Национална регулаторна тијела на пољу нуклеарне безбједности и заштите од радијације установљена су у складу са законом и дјелују у току покретања пројекта (објављивање извјештаја о набавци). Важно је нагласити да овај услов, који је кориштен током прошлих IPA активности програмирања, све мање представља извор забринутости. Са изузетком Косова, све земље Западног Балкана су сада у складу са законом успоставиле нуклеарна регулаторна тијела. У принципу, ово би, такође, требао да буде случај до краја 2009. године када је у питању Косово.

2. ф Мјерила (референтне тачке)

	2010.		2011. (кумулативно)	
	ЕУ	НФ*	ЕУ	НФ*
Споразуми о доприносу са IAEA	2	-	2	-
Број покренутих тендера	10	1	14	3
Административни аранжман са JRC-IE (Петен)	1		1	
Стопа уговарања (%)	77	33	100	100

* у случају паралелног државног суфинансирања

3. БУЏЕТ (ИЗНОСИ У ЕВРИМА)

3.1. Индикативна буџетска табела

3.1.1. Табела за централизоване пројекте

Централизовано управљање	Изградња институција (IB)				Улагање (INV)				Укупно (IB + INV)	Укупан допринос IPA Заједнице			
	Укупни трошкови		Допринос IPA Заједнице		Укупни јавни трошкови		Допринос IPA Заједнице				Допринос државе*		
	EUR (a)=(б)+(ц)	EUR (б)	% ⁽¹⁾	EUR (ц)	% ⁽¹⁾	EUR (д)=(е)+(ф)	EUR (е)	% ⁽¹⁾			EUR (ф)	% ⁽¹⁾	
Приоритетна оса 3	Способност преузимања обавеза Чланства и приближавања Европским стандардима												
<u>Пројекат бр. 1</u> Побољшање заштите од радијације и контроле безбједности (Албанија)	47 000	42 000	89	5000	11	68 000	68 000	100	-	115 000	110 000	-	
<u>Пројекат бр. 2</u> Смањење медицинског и професионалног излагања у мамографији (Босна и Херцеговина)	58 000	58 000	100	-	-	437 000	328 000	75	109 000	495 000	386 000	-	
											EUR (x)=(б)+(е)	EUR (x)=(б)+(е)	%⁽²⁾
											3 500 000	41	

Проекат бр. 3 Побољшање капацитета Центра за обуку за заштиту од радијације у Бањалуци (Босна и Херцеговина)	80 000	80 000	100	-	-	260 000	200 000	77	60 000	23	340 000	280 000	-
Проекат бр. 4 Јачање техничких капацитета за контролу радионуклида у околини (Босна и Херцеговина)	135 000	135 000	100	-	-	215 000	160 000	74	55 000	26	350 000	295 000	-
Проекат бр. 5 Појачање заштите од радијације и нуклеарне безбједности путем побољшања капацитета СЕП (Црна Гора)	-	-	-	-	-	138 000	105 000	76	33 000	24	138 000	105 000	-
Проекат бр. 10 Управљање запечаћеним радиоактивним изворима и посебно радиоактивним громобранима (бивша Југословенска Република)	350 000	350 000	100	-	-	1 000 000	1 000 000	100	-	-	1 350 000	1 350 000	-

3.1.2. Табела за пројекте који ће бити имплементирани уз заједничко управљање са IAEA

Заједничко управљање	Изградња институција (IB)				Улагање (INV)				Укупно (IB + INV)	Укупан допринос IPA Заједнице		
	Укупни јавни трошкови	Допринос IPA Заједнице	Државни јавни допринос*	Укупни јавни трошкови	Допринос IPA Заједнице	Државни јавни допринос*						
	EUR (а)=(б)+(ц)	EUR (б) % ⁽¹⁾	EUR (ц) % ⁽¹⁾	EUR (д)=(е)+(ф)	EUR (е) % ⁽¹⁾	EUR (ф) % ⁽¹⁾						
Приоритетна оса 3	Способност преузимања обавеза Чланства и приближавања Европским стандардима											
Пројекат бр. 6: Имплементација препорука истраживања радиоактивности (Србија)	-	-	-	300 000	300 000	100	-	300 000	300 000	-	5 000 000	59
Пројекат бр. 7: Затварање подземних резервоара за течни трансуранијумски отпад и пратећих цјевовода (Србија)	-	-	-	1 000 000	1 000 000	100	-	1 000 000	1 000 000	-	1 000 000	-
Пројекат бр. 8: Дно 2 Пројекта за препаковање и транспорт потрошеног нуклеарног горива (Србија)	-	-	-	3 300 000	3 300 000	100	-	3 300 000	3 300 000	-	3 300 000	-
Пројекат бр. 9: РМУ за ЕУ-подржани пројекти (Србија)	400 000	400 000	100	-	-	-	-	-	400 000	-	400 000	-
УКУПНО	400 000	400 000	100	4 600 000	4 600 000	100	-	4 600 000	5 000 000	-	5 000 000	59

* Допринос (Јавни и приватни државни и/или међународни допринос) обезбјеђен од стране државних партнера.

(1) Исказано у % укупних трошкова IB или INV (колоне (а) или (д)).

(2) Само редови приоритетне осе. Исказано у % укупног износа за колону (х). Показује релативну тежину приоритета са референцом на укупни допринос IPA Заједнице од укупног FP.

3.1.3. Табела у којој се сумира IPA подршка у складу са усвојеним начином управљања

Приоритетна оса 3	Способност преузимања обавеза Чланства и приближавања Европским стандардима											Укупно допринос IPA Заједнице	
	Изградња институција (IB)					Улагање (INV)					Укупно (IB + INV)	Укупан допринос IPA Заједнице	
	Укупни јавни трошкови	Допринос IPA Заједнице	Државни јавни допринос*	Укупни јавни трошкови	Допринос IPA Заједнице	Државни јавни допринос	Укупно јавни трошкови	Допринос IPA Заједнице	Државни јавни допринос				
	EUR (а)=(б)+(и)	EUR (б)	% ⁽¹⁾	EUR (ц)	% ⁽¹⁾	EUR (д)=(е)+(ф)	EUR (е)	% ⁽¹⁾	EUR (ф)	% ⁽¹⁾	EUR (г)=(а)+(д)	EUR (х)=(б)+(е)	% ⁽²⁾
Централизовано управљање	1 234 000	1 229 000	99	5 000	1	2 654 000	2 271 000	86	383 000	14	3 888 000	3 500 000	41
Заједничко управљање	400 000	400 000	100	-	-	4 600 000	4 600 000	100	-	-	5 000 000	5 000 000	59
УКУПНО	1 634 000	1 629 000	99	5 000	1	7 254 000	6 871 000	95	383 000	5	8 888 000	8 500 000	100

(1) Исказано у % укупног трошка IB или INV (колоне (а) или (д)).

(2) Само редови приоритетне осе. Исказано у % укупног износа за колону (х). Показује релативну тежину начина управљања са референцом на укупни допринос IPA Заједнице од укупног FP.

3.2 Принципи суфинансирања који се примјењују на пројекте који се финансирају у оквиру програма

За пројекте који ће бити имплементирани путем централизованог управљања (пројекти бр. 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11 и 12), допринос Заједнице представља 90% укупног буџета додијељеног за овај дио програма. Он је обрачунат у односу на прихватљиве расходе, који се заснивају на укупним расходима. Користиће се паралелно суфинансирање. Захтјеви за суфинансирање за IB и INV на нивоу пројекта усклађени су са пројектима бр. 1, 2, 3, 4, 5, и 11. Није планирано суфинансирање за пројекат бр. 10, који представља регионални пројекат. Пројекат бр. 12 односи се на административни аранжман са Заједничким истраживачким центром. Ова активност не захтијева суфинансирање.

За пројекте који ће се имплементирати путем заједничког управљања са Међународном агенцијом за атомску енергију (пројекти бр. 6, 7, 8 и 9), допринос Заједнице чини 100% укупног буџета додијељеног за овај дио програма. Он је обрачунат у односу на прихватљиве расходе, који се заснивају на укупним расходима.

Међутим, сви пројекти који би требали бити имплементирани уз заједничко управљање са ИАЕА, подржавају VIND програм у Нуклеарном институту Винча у близини Београда у Србији. На нивоу цијелог програма обезбијеђено је заједничко суфинансирање од стране међународних донатора, а допринос саме Србије и IPA допринос (око 7.8 милиона евра) чине само мали дио укупних расхода (око 36 милиона евра).

4. ИМПЛЕМЕНТАЦИОНИ АРАНЖМАНИ

4.1 Метод имплементације

За пројекте бр. 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11 и 12, програм ће бити имплементиран на централизованој основи од стране Европске комисије, у складу са Чланом 53а Финансијске регулативе⁶ и одговарајућих одредби Правила имплементације⁷. Посебно, пројекат бр. 12 ће бити имплементиран путем административног аранжмана са Заједничким истраживачким центром.

За пројекте бр. 6, 7, 8 и 9, програм ће бити имплементиран од стране Европске комисије уз заједничко управљање са Међународном агенцијом за атомску енергију, слиједећи Члан 53д Финансијске регулативе и одговарајуће одредбе Правила имплементације. У овом циљу, Комисија и ИАЕА ће закључити два Споразума о доприносу (један за пројекат бр. 6 и други за пројекте бр. 7, 8 и 9), у складу са Оквирним финансијским и административним споразумом (FAFA).

4.2 Општа правила за набавку и процедуре додјеле грантова

За пројекте бр. 1, 2, 3, 4, 5, 10 и 11 набавка ће слиједити одредбе II дијела, Наслов IV Финансијске регулативе и II дијела, Наслов III, Поглавље 3 Правила имплементације, као и као и правила и процедуре за сервисне уговоре, уговоре о набавкама и уговоре о радовима, који се финансирају из општег буџета Европских заједница у циљу сарадње са трећим земљама, а које је Комисија усвојила 24. маја 2007. године (C(2007)2034).

⁶ Правило 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002, p.1).

⁷ Правило 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002, p. 1).

Комисија ће такође користити процедуралне смјернице и стандардне предлошке и моделе који олакшавају примјену претходно наведених правила која су дата у „Практичном водичу кроз процедуре уговарања за екстерне активности ЕК“ („Практични водич“), који је објављен на web страници EuropeAid⁸ на датум иницирања процедуре набавке или додјеле гранта.

За пројекте бр. 6, 7, 8 и 9, Општа правила за процедуре набавке или додјеле гранта биће дефинисана у оквиру Споразума о доприносу између Комисије и ИАЕА, на основу кога ће бити имплементиран такав програм/активност.

5. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА

5.1 Праћење (мониторинг)

Комисија може предузети било које активности уколико их сматра неопходним за праћење програма и за пројекте у склопу заједничког управљања са ИАЕА, ове активности могу да се спроведу у сарадњи са ИАЕА.

5.2 Евалуација

Програми би требали бити предмет *ex ante* евалуација, као и прелазних, када је то примјенљиво, *ex post* евалуација у складу са Члановима 57 и 82 IPA Правила имплементације⁹, са циљем унапређења квалитета, учинковитости и конзистентности помоћи из фондова Заједнице, те стратегије и имплементације програма.

Резултати *ex ante* и прелазне евалуације требају се узимати у обзир у циклусу планирања и имплементације.

Комисија такође може спровести стратешке евалуације.

6. РЕВИЗИЈА, ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА И МЈЕРЕ ПРОТИВ ПРЕВАРЕ

Рачуни и операције свих страна укључених у имплементацију овог програма, као и свих уговора и споразума на основу којих се имплементира овај програм, подлијежу, с једне стране, надзору и финансијској контроли од стране Комисије (укључујући Европски уред за борбу против превара), који могу вршити провјере по сопственом нахођењу, било сами или путем спољних ревизора и, с друге стране, ревизијама од стране Европског суда ревизора. Ово укључује мјере попут *ex ante* потврде тендера и уговарања које је провела Делегација у држави корисници.

Да би се осигурала ефикасна заштита финансијских интереса Заједнице, Комисија (укључујући Европски уред за борбу против превара) може извршити провјере на лицу мјеста и инспекције у складу са процедурама предвиђеним у Регулативи Вијећа (ЕС, Euratom) 2185/96¹⁰.

Контроле и ревизије које су претходно описане примјењиве су на све уговараче, подуговараче и кориснике грантова који су примили средства Заједнице.

⁸ http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/practical_guide/index_en.htm

⁹ Регулатива комисије (ЕС) бр. 718/2007 од 12. јуна 2007. године (ОЈ L 170, 29.6.2007, стр. 1).

¹⁰ ОЈ L 292, 15.11.1996, стр. 2.

7. НЕЗНАТНА ПЕРАСПОДЈЕЛА СРЕДСТАВА

Службеник овлаштен од стране делегације (AOD), или службеник овлаштен од стране подделегације (AOSD), у складу са делегирањем овласти које су му повјерене од стране AOD, те у складу са принципима разборитог финансијског управљања, може да изврши незнатну прерасподјелу средстава без потребе за мијењањем одлуке о финансирању. У овом контексту, кумулативне прерасподјеле које не премашују 20% укупног износа додијељеног за реализацију програма, чији је лимит 4 милиона евра, неће бити од значаја, с обзиром да не утичу на природу и циљеве програма. IPA Комитет ће бити информисан о поменутој прерасподјели средстава.

8. ОГРАНИЧЕНЕ ИЗМЈЕНЕ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОГРАМА

Ограничене измјене у имплементацији програма које утичу на основне елементе који су наведени у Члану 90 Правила имплементације Финансијске регулативе, које су индикативне природе¹¹, могу се предузети од стране службеника овлаштеног од стране делегације (AOD), или службеника овлаштеног од стране подделегације (AOSD), у складу са делегирањем овлаштења која су му повјерена од стране AOD, у складу са принципима разборитог финансијског управљања, без потребе за мијењањем одлуке о финансирању.

Потврђујем да овај превод потпуно одговара изворнику који је састављен на енглеском језику.

Бр. дневника:

Датум:

Мјесто:

ЗИНАЈДА ХРВАТ

Стални судски тумач за енглески језик.

¹¹

Ови суштински елементи индикативне природе су, за грантове, индикативни износ позива за приједлоге и, за набавке, индикативни број и врста предвиђених уговора и индикативни временски оквир за покретање поступака набавке.